

Samråd sverigefinnar

2022-11-16, kl 17-19

Punkt 1-7

Plats

Dorotearummet, Regionens hus, Umeå samt digitalt

Närvarande

Kenneth Andersson (S), ordförande punkt 1-4,
representant hälso- och sjukvårdsnämnd
Elmer Eriksson (M), mötesordförande punkt 5-7,
representant hälso- och sjukvårdsnämnd
Janeth Lundberg (S), representant regionstyrelsen
Ann-Sofi Grenholm, strateg nationella minoriteter
Ulrika Johansson, kommunikatör
Isabell Zemrén, områdeschef , punkt 2
Sverigefinska representanter

Sekreterare

Ann-Sofi Grenholm

Justerat

Kenneth Andersson
OrdförandeElmer Eriksson
Mötesordförande

1. Återkoppling från förra samrådet

Återkoppling från föregående möte görs.

2. Information och dialog om primärvården/ hälsocentraler Västerbotten. Finskspråkig personal på en hälsocentral

Isabell Zemrén, områdeschef för södra Lappland informerar om läget inom vården samt lyssnar in sverigefinnarnas önskemål om finskspråkig personal.

Sammanfattning av punkten: Även fast pandemin håller på att plana ut jobbar de med att komma i kapp med den uppskjutna vården. Det är fortfarande en hög korttidsfrånvaro bland personalen, vilket medför att läget är kärvt. Sedan tidigare stort fokus på att det på NUS är bekymmersamt läge, vilket det också är inom primärvården. Små enheter blir fort väldigt sårbara. Samtidigt som insatser görs för att klara nuläget, måste insatser göras för att arbeta framåt strategiskt mot, bland annat, nära vård. Kompetensförsörjning är en utmaning, på vissa ställe är regionen beroende av hyrläkare. Det är just nu ett stort bekymmer att få tillräckligt med folk till primärvården.

Sverigefinska representanter lyfter önskemålet om tillgång till finsktalande personal på en hälsocentral i länet. Åldrandet hos sverigefinnarna kommer att öka rejält, och vid vissa sjukdomstillstånd kan personerna tappa sitt svenska språk.

Det är ett önskemål som områdeschefen meddelar att de kan jobba med framöver, men att de inte hunnit det med tanke på belastningen. Regionen måste först säkra att vi har rätt tillgång till medicinsk kompetens, framför allt utmaning med specialister inom allmänmedicin. Om någon vid ett vårdbesök behöver eller vill ha allt på finska är det viktigt att tolk används. Områdeschefen har, via upphandlingen, säkrat att det finns finska tolkar.

Samråd sverigefinnar

2022-11-16, kl 17-19

Kan regionen lösa det genom köptjänst eller kan SKR hjälpa till? Om en hälsocentral har finsktalande personal (där personalen själva är bekväma med att tala språket) kan hälsocentralen skriva det på sin hemsida. Områdeschefen tar med sig frågan vidare, bland annat till de andra områdescheferna i närsjukvårdsområdena.

Sverigefinska representanter berättar att en tolk, till den person som hen tolkade för, hade sagt att hen inte behövde tolk. Både sverigefinnarna och regionen är helt överens om att det inte är professionellt, och att en tolk inte får eller ska uttala sig så. Det finns tydliga regler för hur en tolk ska uppföra sig.

3. Uppföljning mål och riktlinjer nationella minoritetsarbete Region Västerbotten 2022-2023

Region Västerbotten föreslår att aktiviteten "Översyn av Region Västerbottens mångfaldsplan ur ett nationellt minoritetsperspektiv vid kommande revidering" tas bort. Regionen har ingen aktuell antagen mångfaldsplan.

På samrådet lyfts vikten av att utbilda fler personal om lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Digitala utbildningar finns på lärande region, en plattform där det finns utbildningar för regionens anställda. Finns det möjlighet att lägga in något utbildningspass någon annanstans?

4. Ekonomi statsbidrag nationella minoriteter Region Västerbotten

I den utskickade informationen står det att det är drygt 99 000 kronor kvar av årets statsbidrag för nationella minoriteter. Detta stämmer inte riktigt då kostnader på tre annonseringar inte har hunnit dras från kontot. Uppskattningsvis torde det vara ca 60 000 kronor kvar på kontot.

Sedan tidigare år finns det drygt 520 000 kronor statsbidrag för finska.

5. Samrådsdialog 7 december, inför ny regional kulturplan

Arbetet med att ta fram en ny kulturplan kommer att inledas. Det är en lång process som kommer pågå under hela 2023. En samrådsdialog planeras med nationella minoriteter den 7 december 2022 i Lycksele. Temat för dialogen är kulturellt utbud och medverkar gör företrädare för de regionala kulturverksamheterna.

Det kommer inte att vara möjligt att delta digitalt denna gång, dels då lokalen inte har tillräckligt bra förutsättning, dels då hela samrådsdialogen bygger på mötet mellan nationella minoriteter och kulturella utövare.

Informationen om dialogen skickas ut.

6. Kommande samråd sverigefinnar 2023

Samrådet lyfter att det är lagom antal samråd med fyra samråd per år, två per termin. Region Västerbotten lyfter önskemålet från några andra nationella minoritetsgrupper om ett gemensamt samråd för alla nationella minoriteter en gång under året. Regionen föreslår därför ett extramöte där alla nationella minoriteter bjuds in.

Synpunkter, frågor och reflexioner får gärna lämnas in innan samråden.

Samråd sverigefinnar

2022-11-16, kl 17-19

En nationell minoritetsrepresentant ställer frågan om det öppna samrådet kan äga rum under vårterminen.

Länk till regionens hemsida där sammanträdesanteckningar för samråd ligger.
<https://www.regionvasterbotten.se/informationsmaterial-och-riktlinjer/nationella-minoriteter>

7. Övriga frågor

Sverigefinska representanter lyfter några synpunkter och förslag:

- Det är inte ovanligt att äldre sverigefinnar tappar sitt svenska språk och går tillbaka till finskan. Det kan bli svårt för dem att kommunicera då.

- Dialog förs om hur regionen arbetar med barn och ungdomar gällande nationella minoriteter. Regionen har redan köpt in språkpaket som riktar sig till småbarn och deras föräldrar. Förslag om inköp av barnböcker för lite äldre barn lyfts, och kanske gärna tvåspråkiga böcker på de nationella minoritetsspråken, kanske tvåspråkiga böcker.

Sverigefinnar vill gärna att vi träffas fysiskt vid något samrådstillfälle.